

Inwentarz Rodów

Opracowany przez Paulinę Ilnicką
Studentkę IV roku historii KUL

Inwentarz Rodów zawiera strzępy zespołów niewiadomego pochodzenia, dotyczących kilku rodów takich jak Zanelli, Deboli, Kobylińscy, Ossolińscy (genealogia rodu) i Krasiccy. Całość została opracowana i podzielona problemowo. Podstawą porządkowania była przynależność rodowa. Największą grupę stanowią materiały dotyczące rodziny Krasickich z Mińszczyzny. Jest to spuścizna Jadwigi hr. Krasickiej, stąd we wstępie inwentarza podana jest jej biografia. Spuścizna ta składa się głównie z korespondencji prywatnej hrabiny, jak i jej rodziców oraz z dokumentów dotyczących rodzinnego majątku. Dokumenty Zanellich i Deboli to głównie akty potwierdzające szlachectwo, nominacje, akty chrztu, kontrakty małżeńskie.

Jadwiga Krasicka urodziła się 10. IX 1900 r. Była córką Bohdana i Marii Rewińskiej (1874-1956). Po wczesnej stracie ojca wychowywała się pod kierunkiem matki w jej rodzinnym majątku Starzyca w powiecie ihumeńskim. Od 1917 r. przebywała w Mińsku. Po krótkim pobycie w Wielkopolsce przeniósł się z matką do Krakowa, gdzie w 1920 r. wpisała się, jako słuchaczka nadzwyczajna, na Wydział Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w latach 1921-1923 uczęszczała na wykłady w Szkole Nauk Politycznych. Równocześnie uzupełniała program szkoły średniej i w 1923 r. zdała egzamin dojrzałości w Państwowym Gimnazjum Żeńskim jako eksternistka. Studiowała historię na Wydziale Filozoficznym UJ i wyróżniała się na seminarium W. Konopczyńskiego, pod którego kierunkiem opracowała temat *Książka Marek w literaturze polskiej*. W okresie studiów, w 1921 r., otrzymała nagrodę UJ za wiersze o Śląsku, a w 1924 r. pod pseudonimem Rogalita ogłosiła w Nieświżu tomik wierszy patriotycznych *Rozstajne Drogi*. W 1926 r. uzyskała doktorat filozofii w UJ na podstawie pracy *Kraków i ziemia krakowska wobec konfederacji barskiej*, pisanej pod kierunkiem Konopczyńskiego. Od 1929/30 r. była starszą asystentką na Wolnej Wszechnicy Polskiej przy katedrze N. Gąsiorowskiej.

Jadwiga Krasicka poświęciła się jednak pracy nauczycielskiej. W 1924 r. zdała państwowy egzamin nauczycielski i osiadła z matką w Łodzi, jako nauczycielka historii i języka francuskiego w prywatnym gimnazjum H. Miklaszewskiej oraz w gimnazjum Prysewiczówny. W 1931 r. została dyrektorką gimnazjum Miklaszewskiej. Była propagatorką nauczania historii w oparciu o teksty źródłowe, starannie przygotowane dydaktycznie wycieczki oraz obozy letnie Straży Przedniej (w organizacji tej działała zaangażowana w ówczesne upolitycznienie szkoły).

W 1933 r. odbył się VII Międzynarodowy Kongres Historyków, w którym brała czynny udział, wygłaszając referat na temat *L' echange internationale du materiel historique*. Ponadto brała żywy udział w organizacji życia naukowego w Łodzi. Należała do założycieli dobrze rozwijającego się Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, będąc najpierw jego sekretarzem a od 1934 r. zastępcą prezesa oraz przewodniczącą Sekcji Dydaktycznej. W Sekcji Bibliograficznej, do której również należała opracowała wraz z G. Missalową i C. Świderkówną bibliografię do historii regionu łódzkiego.

Po wybuchu wojny w 1939 r. uczestniczyła w organizowaniu szpitala dla rannych żołnierzy polskich w Domu Starców przy ul. Narutowicza, a potem w ukrywaniu ozdrowieńców przed władzami okupanta. W 1939 r. z powodu zagrożenia aresztowaniem przeniosła się do Warszawy, gdzie poświęciła się pracy podziemnej: uczyła na tajnych kompletach przy Gimnazjum im. Królowej Jadwigi oraz włączyła się w akcję Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej pod pseudonimem „Julia”. Pełniła również funkcję kierowniczkii kancelarii łączności w Biurze Studiów Oddziału Informacyjno- Wywiadowczego Komendy Głównej AK, a następnie zastępcy szefa wydziału w tym oddziale. Z początkiem 1944 r. została aresztowana i osadzona w ścisłej izolacji na I Oddziale więzienia męskiego na Pawiaku. 30. VII 1944 r. została wywieziona do obozu koncentracyjnego w Ravensbruck, tam brała udział w tajnej akcji kulturalno- oświatowej. Dobrowolnie zgłosiła się do pracy na bloku zakaźnym szpitala obozowego, padła ofiarą zakażenia dyfterytem i różą. Zmarła 3. XI 1944 r.

1. Osobiste notatki hr. J. Krasickiej (konspekty, zaproszenia, wycinki gazet, protokoły z posiedzeń PTH w Łodzi, prace pisemne, notatki dotyczące nauczania historii).
sygn. topograf. A. II 3. 1.
2. Prywatna korespondencja hrabiny oraz listy do i z Komisji Dydaktycznej PTH, regulamin Komisji Dydaktycznej PTH. **sygn. topograf. A. II 3. 2.**
3. Kongres Historyczny 1933 r. (zaproszenia, wizytówki, program Kongresu, lista zaproszonych, informator o wycieczkach, dwa artykuły dotyczące dydaktyki).
sygn. topograf. A. II 3. 3.
4. Listy Krasickich z Mińszczyzny (listy do Marii z d. Reweńskiej Krasickiej i Bohdana hr. Krasickiego; listy od rodziny tj. brata Marii- Konstantego i brata Bohdana- Czesława, korespondencja z przyjaciółmi dotycząca spraw prywatnych, rachunki, umowa z Zakładem Żelaznych i Stalowych „Skarżysko”). **sygn. topograf. A. II 3. 4.**
5. Dzienniczek. **sygn. topograf. A. II 3. 5.**
6. Rozliczenia finansowe za lata 1907- 1911 (rachunki, długi, rachunki weksli, koszty stałe). **sygn. topograf. A. II 3. 5.**
7. Rachunki (wykaz obrotów handlowych, rachunki kont, ubezpieczenia).
sygn. topograf. A. II 3. 5.
8. Gospodarka zbożowa. **sygn. topograf. A. II 3. 5.**
9. Normy żywienia dla trzody. **sygn. topograf. A. II 3. 5.**
10. Konta osobowe, księga kontowa. **sygn. topograf. A. II 3. 5.**
11. Akta osobowe Franciszka Lucewicza, służącego w Starzycy.
sygn. topograf. A. II 3. 6.
12. Sprawozdanie z majątku Starzyca. **sygn. topograf. A. II 3. 6.**
13. „Historya Święta Starego i Nowego Testamentu z dodatkiem krótkiego katechizmu” przez Władysława Grzymałowskiego. **sygn. topograf. A. II 3. 7.**
14. „Rachel” powieść skrócona przez Władysława Grzymałowskiego.
sygn. topograf. A. II 3. 7.
15. Dokument skierowany do Wincentego Zanelli z prośbą o dostarczenie świadectwa do Heraldii Królestwa Polskiego.
16. Dokument wydany przez Heraldję Królestwa Polskiego Potwierdzający tytuł szlachecki Karola Zanelli.
17. Odpis genealogii rodu Ossolińskich. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**

18. Dokument Heraldii Królestwa Polskiego, potwierdzający szlachectwo rodu Deboli (dokument ofiarowany przez ks. Prałata A. Fajęckiego 15. I. 1922 r.).
sygn. topograf. A. II 3. 8.
19. Dokument wydany przez kancelarię Aleksandra I, na mocy którego Henryk Deboli zostaje mianowany Kawalerem Orderu Stanisława trzeciej klasy.
sygn. topograf. A. II 3. 8.
20. Akt chrztu syna Stanisława Deboli- Andrzeja Antoniego (odpis) z 1880 r. ur. 10. VI. 1840r. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**
21. Kontrakt małżeński Henryka Deboli. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**
22. Odpis aktu chrztu wydany Andrzejowi Antoniemu Deboli; wydany przez proboszcza parafii Wozuczyn. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**
23. Dokument Deputacji Szlacheckiej Guberni Lubelskiej, potwierdzający wpisanie w księgę genealogiczną Stanisława Deboli jako szlachcica na podstawie decyzji Heraldii Królestwa Polskiego. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**
24. Dokument rękopiśmienny w języku rosyjskim. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**
25. Świadczenie dla Andrzeja Antoniego Deboli potwierdzające szlachectwo, wydane przez Deputację Szlachecką Guberni Lubelskiej, zgodnie z dokumentem Heraldii Królestwa Polskiego, wydanego dla Stanisława Deboli. **sygn. topograf. A. II 3.8.**
26. Dokument Marszałka Szlachty Guberni Lubelskiej nadający Stanisławowi Deboli brązowy medal na pamiątkę wojny 1853- 1856 r. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**
27. Dokument Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych nominujący Andrzeja Deboli na urząd wójta gminy Stepankowice w powiecie Hrubieszowskim.
sygn. topograf. A. II 3. 8.
28. Dokument wydany przez Organizację Masońską „Wiek Złota” w Paryżu dla Floriana Kobylińskiego. **sygn. topograf. A. II 3. 8.**